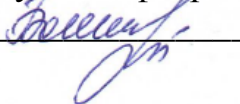

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри економіки та
міжнародних економічних відносин
Протокол №2 від 02.09.2019 р.

Завідувач кафедри

_____ Ю.Г. Бочарова

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 10

Розробник: Бочарова Ю.Г.
к.е.н., доцент

2019 – 2020 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»
Семестр (осінній / весняний)	Осінній та весінній
Кількість кредитів	5/5
Загальна кількість годин	150/150
Кількість модулів	1/2
Лекції, годин	30/30
Практичні / семінарські, годин	24/24
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	96/96
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4.15/3.6
самостійної роботи студента	7,38/6.4
Вид контролю	екзамен/ екзамен, курсова робота

2. Програма дисципліни

Ціль – формування системи знань про соціально-економічні проблеми світового господарства, про закономірності розвитку зовнішньоекономічних зв'язків, вивчення теоретичних основ світової економіки, специфіки формування, особливостей та тенденцій сучасного її розвитку

Завдання: дослідження сутності міжнародної економіки, міжнародних економічних відносин та їх середовища; визначення форм міжнародних економічних відносин; вивчення особливостей формування, розвитку і сучасного існування міжнародної торгівлі; аналіз основних видів міжнародної міграції робочої сили та її причин; дослідження сучасного міжнародного ринку технологій, особливостей існування і функціонування; аналіз форм міжнародного руху капіталу; характеристика сучасних міжнародних валютних відносин; дослідження проблем та перспектив сучасної міжнародної економічної інтеграції.

Предмет: міжнародні економічні відносини.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Модуль 1

Тема 1. Міжнародна економічна система

Тема 2. Міжнародна економічна діяльність

Тема 3. Світовий ринок товарів та послуг

Тема 4. Прямі інвестиції та міжнародне співробітництво

Тема 5. Міжнародні портфельні інвестиції
Тема 6. Світовий ринок праці
Тема 7. Міжнародна трудова міграція
Тема 8. Міжнародна регіональна інтеграція та глобалізація економічного розвитку.

Модуль 2

Тема 9. Світова валютна система та валютний ринок
Тема 10. Світовий фінансовий ринок
Тема 11. Міжнародний кредит
Тема 12. Міжнародні розрахунки
Тема 13. Платіжний баланс і макроекономічна рівновага
Тема 14. Інтеграція України до світової економіки

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Вступ до міжнародних економічних відносин					
Тема 1. Міжнародна економічна система	22	4	4	-	14
Тема 2. Міжнародна економічна діяльність	18	4	2	-	12
Разом за змістовим модулем 1	40	8	6	0	26
Змістовий модуль 2. Форми міжнародних економічних відносин					
Тема 3. Світовий ринок товарів та послуг	17	6	4	-	14
Тема 4. Прямі інвестиції та міжнародне співробітництво	22	4	4	-	14
Тема 5. Міжнародні портфельні інвестиції	14	2	2	-	10
Тема 6. Світовий ринок праці	15	2	2	-	12
Тема 7. Міжнародна трудова міграція	15	2	2	-	10
Тема 8. Міжнародна регіональна інтеграція та глобалізація економічного розвитку.	15	6	4	-	10
Разом за змістовим модулем 2	99	22	18	0	70
Усього годин	150	30	24	0	96
Модуль 2					
Змістовий модуль 1. Світова валютна система та світовий фінансовий ринок					
Тема 9. Світова валютна система та валютний ринок	30	6	4		20
Тема 10. Світовий фінансовий ринок	30	6	4		20
Разом за змістовим модулем 1	60	12	8	0	40
Змістовий модуль 2. Платіжний баланс та інтеграція України до світової економіки					
Тема 11. Міжнародний кредит	22	4	4		14
Тема 12. Міжнародні розрахунки	22	4	4		14
Тема 13. Платіжний баланс і макроекономічна рівновага	24	6	4		14

Тема 14. Інтеграція України до світової економіки	22	4	4		14
Разом за змістовим модулем 2	90	18	16	0	56
Усього годин	150	30	24	0	96

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
Модуль 1		
1	Семінар – розгорнута бесіда Основні поняття: система, міжнародна економічна система	2
2	Семінар – дискусія Групування країн світу	2
3	Семінар з виконанням розрахункових задач Міжнародна економічна діяльність	2
4	Семінар з виконанням розрахункових задач Світова торгівля товарами	2
5	Семінар – розгорнута бесіда Світова торгівля послугами	2
6	Семінар – розгорнута бесіда Прямі інвестиції та міжнародне співробітництво	2
7	Семінар з виконанням розрахункових задач Регулювання іноземного інвестування	2
8	Семінар запитань і відповідей Міжнародні портфельні інвестиції	2
9	Семінар – розгорнута бесіда Світовий ринок праці	2
10	Семінар – дискусія Міжнародна трудова міграція	2
11	Семінар запитань і відповідей Теоретичне підґрунтя міжнародної інтеграції	2
12	Семінар – дискусія Регіональні інтеграційні процеси	2
	Всього модуль 1	24
Модуль 2		
13	Семінар – розгорнута бесіда Валютні ринки: види і структура	2
14	Семінар з виконанням розрахункових задач Валютний курс і фактори, що впливають на його формування	2
15	Семінар запитань і відповідей Сутність та структура світового фінансового ринку	2
16	Семінар з виконанням розрахункових задач Структурні елементи світового фінансового ринку	2
17	Семінар – розгорнута бесіда Міжнародний рух капіталу	2
18	Семінар – дискусія Міжнародний кредит	2
19	Семінар запитань і відповідей Сутність міжнародних розрахунків	2

20	Семінар – розгорнута бесіда Міжнародні платіжні системи	2
21	Семінар запитань і відповідей Теорія платіжного балансу	2
22	Семінар – розгорнута бесіда Фінансування платіжного балансу	2
23	Семінар – розгорнута бесіда Україна як суб'єкт міжнародного економічного права та агент світового господарства.	2
24	Семінар – розгорнута бесіда Регулювання міжнародної економічної діяльності України: цілі, рівні	2
	Всього модуль 2	24
	Всього	48

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей, статей за обраною темою.
3. Добір статистичної інформації, підготовка аналітичних довідок.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Вступ до міжнародних економічних відносин			
Семінар – розгорнута бесіда Основні поняття: система, міжнародна економічна система	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самогестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар – дискусія Групування країн світу	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самогестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар з виконанням розрахункових задач Міжнародна економічна діяльність	12	Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самогестування 3. Розв'язати запропоновані керівником курсу ситуаційні завдання та задачі	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання ситуаційних завдань та задач
Разом змістовий модуль 1	26		
Змістовий модуль 2. Форми міжнародних економічних відносин			
Семінар з виконанням розрахункових задач Світова торгівля товарами	7	Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самогестування 3. Розв'язати запропоновані керівником курсу ситуаційні завдання та задачі	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання ситуаційних завдань та задач
Семінар – розгорнута бесіда Світова торгівля послугами	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самогестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар – розгорнута бесіда Прямі інвестиції та міжнародне співробітництво	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самогестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар з виконанням розрахункових задач Регулювання іноземного інвестування	7	Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самогестування 3. Розв'язати запропоновані керівником курсу ситуаційні завдання та задачі	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання ситуаційних завдань та задач
Семінар запитань і відповідей Міжнародні портфельні інвестиції	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самогестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування

Семінар – розгорнута бесіда Світовий ринок праці	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самотестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар – дискусія Міжнародна трудова міграція	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самотестування	
Семінар запитань і відповідей Теоретичне підґрунтя міжнародної інтеграції	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самотестування	
Семінар – дискусія Регіональні інтеграційні процеси	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самотестування	
Разом змістовий модуль 2	70		
Усього модуль 1	96		
Модуль 2			
Змістовий модуль 1. Світова валютна система та світовий фінансовий ринок			
Семінар – розгорнута бесіда Валютні ринки: види і структура	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самотестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар з виконанням розрахункових задач Валютний курс і фактори, що впливають на його формування	10	Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самотестування 3. Розв'язати запропоновані керівником курсу ситуаційні завдання та задачі	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання ситуаційних завдань та задач
Семінар запитань і відповідей Сутність та структура світового фінансового ринку	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самотестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар з виконанням розрахункових задач Структурні елементи світового фінансового ринку	10	Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самотестування 3. Розв'язати запропоновані керівником курсу ситуаційні завдання та задачі	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання ситуаційних завдань та задач
Разом змістовий модуль 1	40		
Змістовий модуль 2. Платіжний баланс та інтеграція України до світової економіки			
Семінар – розгорнута бесіда Міжнародний рух капіталу	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самотестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування

Семінар – дискусія Міжнародний кредит	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самотестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар запитань і відповідей Сутність міжнародних розрахунків	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самотестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар – розгорнута бесіда Міжнародні платіжні системи	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самотестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар запитань і відповідей Теорія платіжного балансу	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самотестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар – розгорнута бесіда Фінансування платіжного балансу'	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самотестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар – розгорнута бесіда Україна як суб'єкт міжнародного економічного права та агент світового господарства.	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самотестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар – розгорнута бесіда Регулювання міжнародної економічної діяльності України: цілі, рівні	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань. Джерела [1]-[11] 2. Самотестування	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Разом змістовий модуль 2	56		
Усього модуль 2	96		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності												
	Загальні						Предметно-спеціальні						
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	
Розуміння сутності міжнародної економіки, міжнародних економічних відносин і їх середовища							+						
Знання форми міжнародних економічних відносин							+						
Знання показників розвитку національної економіки							+						
Знання критеріїв класифікації країн світу на окремі групи							+						
Розуміння сутності, принципів, форм, суб'єктів та об'єктів міжнародної економічної діяльності країн світу							+						
Знання сутності та змісту основних теорій міжнародної торгівлі							+						
Розуміння сутності та принципів функціонування світового ринку товарів і послуг							+						
Розуміння сутності, форм та каналів міжнародного технологічного обміну							+						
Знання понятійного апарату міжнародного ринку технологій							+						
Розуміння чисельності та структури трудових ресурсів світу							+						
Розуміння сутності, видів, напрямів, причин та наслідків міжнародної міграції робочої сили							+						
Знання структури та складу операцій на світовому фінансовому ринку							+						
Розуміння сутності, причин та різновидів прямих іноземних та зарубіжних інвестицій							+						
Знання теорій валютного курсу							+						
Розуміння етапів еволюції світової валютної системи							+						
Розуміння форм та способів міжнародних розрахунків							+						
Розуміння сутності, ролі та структури платіжного балансу							+						
Розуміння етапів та факторів міжнародної регіональної інтеграції							+						
Уміння визначати тенденції розвитку та структури сучасного світового ринку технологій, переваги і недоліки основних форм міжнародного руху капіталу							+						

Уміння надавати характеристику сучасних міжнародних валютних відносин								+					
Уміння досліджувати проблеми і перспективи сучасної міжнародної економічної інтеграції								+					
Уміння визначати характер міжнародної торговельної політики окремих держав світу, особливості глобалізаційних процесів, що відбуваються в сучасному економічному середовищі, вплив глобалізації на економіку окремих країн									+				
Уміння визначати роль міжнародних корпорацій на світовому ринку прямих та портфельних інвестицій; робити висновки про кредитоспроможність та надійність позичальника на основі його міжнародного кредитного рейтингу									+				
Уміння визначати недооцінені/переоцінені валюти, крос-курс валюти та рівноважний валютний курс									+				
Уміння відносити країни до певної групи згідно міжнародних класифікацій									+				
Уміння досліджувати особливості формування, розвитку і сучасного існування міжнародної торгівлі									+				
Уміння аналізувати товарну та географічну структуру світового ринку товарів та послуг									+				
Уміння використовувати навички щодо аналізу причин, наслідків та способів розв'язання проблеми зайнятості у світовій економіці									+				
Уміння аналізувати основні види міжнародної міграції робочої сили, визначення її причини									+				
Уміння досліджувати особливості функціонування міжнародного ринку технологій, суб'єктів і об'єктів цього ринку									+				
Уміння здійснювати моніторинг основних тенденцій на світовому валютно-фінансовому ринку									+				
Уміння розрізняти прямі та портфельні інвестиції на світовому фінансовому ринку									+				
Уміння робити висновки про пріоритетні напрями та перспективи інтеграції України									+				

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійне опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

екзамен (1-й та 2-й семестр), курсова робота.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індиві- дуальне завдання	ПМК	Сума балів
МОДУЛЬ 1						
Змістовий модуль 1						
Тема 1	1	0,5	4	0,5		6
Тема 2	1	0,5	4	0,5		6
Разом змістовий модуль 1	2	1	8	1	3	15
Змістовий модуль 2						
Тема 3	2	1	5	1		9
Тема 4	1	1	2	0,5		4,5
Тема 5	1	0,5	3	0,5		5
Тема 6	1	2	3	0,5		6,5
Тема 7	1	0,5	2	0,5		4
Тема 8	1	0,5	2	0,5		4
Разом змістовий модуль 2	7	5,5	17	3,5	2	35
Разом						50
МОДУЛЬ 2						
№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індиві- дуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	2	1	6	1		10
Тема 2	2	1	6	1		10
Разом змістовий	4	2	12	2	3	23

модуль 1						
Змістовий модуль 2						
Тема 3	1	0,5	3	0,5		5
Тема 4	1	1	2	0,5		4,5
Тема 5	1	0,5	3	0,5		5
Тема 6	2	2,5	5	1		10,5
Разом змістовий модуль 2	7	5,5	17	3,5	2	35
Разом						50

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Комплекти індивідуальних завдань.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Базова

1. Міжнародна економіка: прикладний аспект: навч. посіб. / А.О. Босак, О.Ю. Григор'єв, О.С. Скибінський, Л.І. Чернобай – Львів: «Міські інформаційні системи», 2011. – 184 с.
2. Міжнародна економіка: підручник / А.П. Румянцева, Г.Н. Климко, В.В. Рокоча та ін.; За ред. А.П. Румянцева. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2006. – 479 с.
3. Мазурок П.П., Одягайло Б.М., Кулішов В.В., Сазонец О.М. Глобальна економіка: навчальний посібник. – Львів: «Магнолія 2006», 2015. – 208 с.

4. Міжнародна економічна діяльність України: стан та тенденції розвитку: монографія / М-во освіти і науки України; О.Б. Чернега [та ін.]; наук. ред. О.Б. Чернега. – Донецьк: ТОВ «Східний видавничий дім», 2012. – 395 с.

5. Міжнародна економічна діяльність України: навчальний посібник за редакцією О.Б. Чернеги. – 2-ге вид., оновл. і доп. / Чернега О.Б., Маловичко А.С., Матвеева В.Ю., Шеремет Т.Г., Горіна Г.О., Семенов А.А., Іваненко І.А., Озаріна О.В., Бочарова Ю.Г., Білозубенко В.С., Абрашка О.В. – Донецьк: ТОВ «Східний видавничий дім», 2013. – 600 с.

6. Киреев А. Международная экономика: В 2-х ч.- Ч. 2. Открытая экономика и макроэкономическое программирование. Уч.пособие для вузов. - М.: Международные отношения, 2006. - 456 с.

7. Киреев А. Международная экономика: В 2-х ч.- Ч. 1. Движение товаров и факторов производства. Уч.пособие для вузов. - М.: Международные отношения, 2006. – 416 с.

Допоміжна

8. Бочарова Ю.Г. Концепція формування та стратегія розвитку інноваційної інфраструктури: монографія / Ю.Г. Бочарова. – Кривий Ріг: Чернявський Д.О., 2017. – 327 с.

9. Міжнародна економіка [Текст]: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Ю.Г. Козак [та ін.]; за ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона. - 3-тє вид., перероб. і допов. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 560 с.

10. Павленко І. І. Міжнародна торгівля та інвестиції : навч. посіб. / Павленко І. І., Варяниченко О. В., Навроцька Н. А. - К. : ЦУЛ, 2012. - 256 с.

11. Авдокушин, Е. Ф. Международные экономические отношения [Текст]: учеб. Пособие / Е.Ф. Авдокушин. - 5-е изд., перераб. и доп.- М.: ИВЦ "Маркетинг", 2005. - 268 с.

Інформаційні ресурси

11. Офіційний веб-портал Державної служби інтелектуальної власності [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://sdip.gov.ua/>>.

12. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://zakon1.rada.gov.ua/>>.

13. Офіційний веб-сайт Виконавчого комітету Співдружності Незалежних Держав [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://www.cis.minsk.by/>>.

14. Офіційний веб-сайт Всесвітньої організації інтелектуальної власності, World Intellectual Property Organization // Режим доступу: <<http://www.wipo.int/portal/index.html.en>>.

15. Офіційний веб-сайт Державного агентства з питань науки, інновацій та інформації України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://www.dknii.gov.ua/>>.

16. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://www.ukrstat.gov.ua/>>.

17. Офіційний веб-сайт Європейського статистичного агентства Eurostat [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>>.

18. Офіційний веб-сайт Конференції ООН з торгівлі і розвитку // Режим доступу: <<http://www.unctad.org/>>.

19. Офіційний веб-сайт Міжнародного валютного фонду [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://www.imf.org>>.

20. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://www.mon.gov.ua/>>.

21. Офіційний веб-сайт Організації економічного співробітництва та розвитку [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://oecd.org>>.

22. Офіційний веб-сайт Організації Об'єднаних Націй [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://www.un.org/ru/>>.